

พระธาตุนาดูน

พระพุทธรูปยืนมงคล

กุสั่นตรัตน์

มหาสารคาม

เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ใจกลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีบรรยากาศเต็มไปด้วยความสงบและเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือจึงได้ชื่อว่าเป็น **ดักสิลาแห่งอีสาน** เนื่องจากมีสถาบันการศึกษาอยู่มากมายหลายแห่ง อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ไปตามทางรถยนต์เป็นระยะทางประมาณ 470 กม.

การปกครอง แบ่งเป็น 11 อำเภอ และ 2 กิ่งอำเภอ มีเนื้อที่ 5,292.28 ตารางกิโลเมตร ภูมิประเทศเป็นที่ราบลูกคลื่น ไม่มีภูเขา มีแม่น้ำชีไหลผ่าน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นทุ่งนา

ทิศเหนือ	ติดกับ	จังหวัดกาฬสินธุ์
ทิศใต้	ติดกับ	จังหวัดสุรินทร์ และบุรีรัมย์
ทิศตะวันออก	ติดกับ	จังหวัดร้อยเอ็ด
ทิศตะวันตก	ติดกับ	จังหวัดขอนแก่น

การเดินทาง

จากกรุงเทพฯ มีรถโดยสารธรรมดา สายกรุงเทพฯ - อุดรธาธานี และมหาสารคาม วันละหลายเที่ยว รายละเอียดสอบถามได้ที่ สถานีเดินรถสายตะวันออกเฉียงเหนือ (หมอชิดใหม่) โทร.(02) 936-0691 ส่วนรถโดยสารปรับอากาศ ทางปรับอากาศ ออกจากสถานีเดินรถปรับอากาศสายตะวันออกเฉียงเหนือ ไปมหาสารคาม วันละ 3 เที่ยว เวลา 09.00 น., 21.00 น. และ 22.00 น. รายละเอียดสอบถามได้ที่

โทร.(02) 936-1379 หรือที่ บริษัท สถานี นรชนสง จำกัด จังหวัดมหาสารคาม โทร.(043) 711518

สำหรับผู้เดินทางโดยรถไฟ หรือเครื่องบิน จะต้องลงที่จังหวัดขอนแก่น แล้วต่อรถยนต์มาจังหวัดมหาสารคามอีก 72 กิโลเมตร

สถานที่ท่องเที่ยวในเขตอำเภอเมือง

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมอีสาน

ตั้งอยู่ในบริเวณสถาบันราชภัฏมหาสารคาม แสดงภาพความเป็นมาของศิลปอีสาน นอกจากนี้ก็มีวรรณคดีอีสานประเภทโขนละคร ยังมีภาพวาดเกี่ยวกับวัฒนธรรมและประเพณีให้ชม

สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน

มหาวิทยาลัยมหาสารคามได้ดำเนินการแบบถาวรไว้ให้ชม เปิดให้ชมในวันและเวลาราชการ และวันเสาร์เปิดครึ่งวัน ปิดวันอาทิตย์ (หากติดต่อด่วนหน้ากับสถาบันฯ ก็ยินดีเปิดให้ชมเป็นพิเศษ) ผู้เข้าชมจะได้ความรู้เกี่ยวกับศิลปะและวัฒนธรรมอีสานความเป็นมาของการทอผ้า การประยุกต์ผลิตภัณฑ์ผ้าพื้นเมือง เครื่องจักสาน เครื่องปั้นดินเผา และวรรณกรรมจารึกภาษาโบราณ

อุทยานมัจฉาโขงกุดหวาย

เป็นแอ่งน้ำส่วนหนึ่งของแม่น้ำชีที่ไหลผ่านอำเภอเมืองมหาสารคาม มีปลาน้ำจืดอาศัยอยู่มากกว่า 100 ชนิด

หมู่บ้านปั้นหม้อ

ตั้งอยู่ที่ตำบลเขาวง ห่างจากตัวเมืองประมาณ 6 กิโลเมตร ทุกบ้านมีอาชีพปั้นหม้อดินเผา ซึ่งชาวอีสานใช้ปั้นหม้อน้ำ กรรมวิธีการปั้นหม้อยังเป็นแบบโบราณดั้งเดิม

แก่งเสิงจวน

เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ภายในบริเวณเป็นที่ตั้งของสถานีประมง ทำการเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืดให้หลายจังหวัดในภาคอีสาน อยู่ด้านหลังของสถาบันราชภัฏมหาสารคาม ห่างจากตัวเมืองประมาณ 3 กิโลเมตร เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

กลุ่มหยาต (ปรางค์ภูบ้านเขาว)

ตั้งอยู่ที่บ้านเขาว ต.เขาว อ.เมือง เป็นโบราณสถานที่มีอายุก่อสร้างในประมาณพุทธศตวรรษที่ 18 ทำด้วยศิลาแลงเป็นรูปกระโถมสี่เหลี่ยมสูงจากพื้นดินถึงยอด 4 วา กว้าง 2 วา 2 ศอก ภายในปราสาทมีเทวรูปทำด้วยดินเผา 2 องค์ นั่งขัดสมาธิประนมมือถือสังข์

หาดบ้านเย็น

เป็นคั้งน้ำส่วนหนึ่งของลำน้ำชี อยู่ใกล้กับอุทยานมัจฉาโขงกุดหนาย ในฤดูแล้งน้ำจะลดลงจนสามารถมองเห็นหาดทรายทอดยาวประมาณ 1 กิโลเมตร ประชาชนนิยมมาพักผ่อนเล่นน้ำในช่วงเทศกาลสงกรานต์ทุกปี

สถานที่ท่องเที่ยวในเขตอำเภอกันทรวิชัย - นาขุ่น - นาแกือก แหล่งผลิตกลองยาว

อยู่ที่ตำบลห้วย บ้านตลาด อำเภอกันทรวิชัย เป็นบ้านที่ทำการผลิตกลองยาวที่มีชื่อเสียงแห่งเดียวในอำเภอกันทรวิชัย

ตั้งอยู่ที่ตำบลกุ้งสำริด อ.กันทรวิชัย เป็นปราสาทหินที่สร้างขึ้นในสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 เป็นศิลปะของสมัยบาฮัน อายุระหว่าง พ.ศ.1700 - 1750

พระธาตุนาขุ่น

พุทธมณฑลแห่งอีสาน ตั้งอยู่ที่บ้านนาขุ่น ตำบลนาขุ่น เป็นเขตที่ราบที่มีการขุดค้นพบหลักฐานทางประวัติศาสตร์โบราณคดีที่แสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองในอดีต เพราะบริเวณนี้ได้เป็นที่ตั้งของนครจำปาศักดิ์มาก่อน โบราณวัตถุต่างๆ ที่ค้นพบได้นำไปแสดงไว้ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติจังหวัดขอนแก่น และที่สำคัญยิ่งก็คือ การขุดพบสถาปัตยกรรมพระบรมสารีริกธาตุ บรรจุในฉลับทองคำ เงินและสำริด เป็นสันนิษฐานว่าเมื่ออายุอยู่ในพุทธศตวรรษที่ 13 - 15 สมัยทวารวดี รัฐบาลได้อนุมัติให้ดำเนินการก่อสร้างพระธาตุนาขุ่นขึ้นในเนื้อที่ 902 ไร่

มีพิพิธภัณฑสถานและวัดในธรรมสถานรักษาดี สอนสมุนไพรรักษาโรคให้เป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยว ทางจากตัวเมืองประมาณ 65 กิโลเมตร

สถาบันวิจัยวลัยรุกขเวช

เป็นสถานที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพันธุ์ไม้อายุยืน ชยายและปรับปรุงพันธุ์ไม้ในภาคอีสาน ภายในสถาบันมีสถานที่น่าสนใจ ได้แก่ พิพิธภัณฑสถานอีสาน, พิพิธภัณฑสถานไทย, อุทยานลานไม้, หอพรรณไม้อีสาน, สวนสมุนไพร

เขตห้ามล่าสัตว์ป่าดงพญาไฟ

อ.นาแก เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีลักษณะเป็นป่าธรรมชาติ มีน้ำไหลเฉพาะที่ตลอดเวลา หรือที่เรียกว่าป่าน้ำดิบ นอกจากนั้นยังมีพืชและสัตว์หายาก เช่น ต้นลำพัน เห็ดตับเต่า ปลาอังกาบ งูเห่า และปูทะเลกระหม่อม หรือปูแป้ง ซึ่งพบเฉพาะป่าแห่งนี้แห่งเดียวเท่านั้น

สถานที่ท่องเที่ยวในเขตอำเภอกันทรวิชัย

พระพุทธรูปยืนมงคล

เป็นพระพุทธรูปคู่เมืองมหาสารคาม อยู่ที่วัดพุทธมงคล ตำบลคันธารราษฎร์ อำเภอกันทรวิชัย บนทางหลวงหมายเลข 213 ห่างจากตัวเมืองประมาณ 14 กิโลเมตร (ทางด้านขวามือ) เป็นพระพุทธรูป

สมัยทวารวดี สร้างขึ้นด้วยหินทรายแดงเหมือนพระพุทธรูปเมืองกลวักแก้วพระพุทธรูป 2 องค์นี้สร้างขึ้นในสมัยเวลาใกล้เคียงกัน พระพุทธรูปเมือง

สร้างด้วยหินทรายแดง เป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ สมัยทวารวดีที่ชาวมหาสารคามนับถือว่าดลบันดาลให้ฝนฟ้าตกต้องตามฤดูกาล ประดิษฐานที่วัดสุวรรณาวาส หมู่ 1 ตำบลโคกพระ อำเภอกันทรวิชัย

สถานที่ท่องเที่ยวในเขตอำเภอกุสุมาลย์

หมู่บ้านหัตถกรรมบ้านหนองเขื่อนขันธ์

หมู่ 7 ต.ท่าสองคอน เป็นหมู่บ้านทอผ้าไหมและทอผ้าฝ้ายที่มีชื่อเสียงของจังหวัดมหาสารคาม ชาวบ้านแทบทุกรายเรือนทอผ้าเพื่อจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยวทั้งเป็นผืน และผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป เช่น ผ้าผืนคอ ผ้าคลุมไหล่ เสื้อผ้าฝ้ายอยู่ห่างจากตัวเมืองประมาณ 14 ก.ม. ณอุทยานใกล้มี

ตั้งอยู่ที่ตำบลหัวขวาง อำเภอกุสุมาลย์ ริมฝั่งแม่น้ำชี มีเนื้อที่กว้าง 125 ไร่ ลักษณะเป็นสวนปามีต้นไม้หลายชนิด เช่น ต้นยางขนาดใหญ่ ต้นตะแบก ต้นกระทุ่ม ฯลฯ แม้กิ่งก้านสาขาปกคลุมติดต่อกัน มีหนองน้ำธรรมชาติ ทัศนียภาพร่มรื่น เป็นที่อาศัยของนกต่างๆ และลิงแสม อยู่ใหญ่ มีลิงแสมสีทอง ซึ่งเป็นพันธุ์ที่หายากที่สุดในโลก

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมอีสาน

งานมัสการพระธาตุนาดูน

งานบุญเบิกฟ้าและกาชาด

งานบุญพาข้าวลิ้ง

บึงบอน

ตั้งอยู่ที่ ตำบลหัวขวาง อำเภอโกสุมพิสัย ซึ่งถัดจากวนอุทยานโกสัมพี ทางซ้ายมือประมาณ 100 เมตร บึงบอนเป็นหนองน้ำขนาดใหญ่มีเนื้อที่ 120 ไร่ ความลึกของบึงประมาณ 2.50 เมตร เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจอีกแห่งหนึ่งของชาวโกสุมพิสัย และจังหวัดใกล้เคียง การเดินทางสามารถใช้เส้นทางเดียวกันกับวนอุทยานโกสัมพี เลี้ยวขวากลับบ้านแพ

ตำบลแพ อำเภอโกสุมพิสัย ห่างจากตัวเมืองประมาณ 38 กิโลเมตร เป็นหมู่บ้านที่มีอาชีพการทอเสื่อกก เป็นอาชีพเสริม มีความสวยงามและคุณภาพสูง ส่งจำหน่ายไปทั่วประเทศ

งานประเพณี

งานบุญเบิกฟ้าและกาชาด

เป็นงานเฉลิมฉลองในช่วงฤดูการทำนา จัดในช่วงปลายเดือนม.ค. - ต้นเดือน ก.พ. ของทุกปี ณ บริเวณสนามหน้าศาลากลางจังหวัด เป็นการฟื้นฟูและอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของอีสาน ในงานจัดให้มีขบวนแห่บุญเบิกฟ้า การบูชาพระแม่โพสพ ตลอดจนการละเล่นดนตรีพื้นบ้าน และพิธีกรรมต่าง ๆ

งานแห่เทียนเข้าพรรษา (อำเภอโกสุมพิสัย)

จัดขึ้นที่บริเวณที่ว่าการอำเภอโกสุมพิสัย โดยจัดก่อนวันเข้าพรรษาหนึ่งวัน ในงานจะมีขบวนแห่เทียนของคุ้มบ้านต่างๆ และมีการประกวดความสวยงามของเทียนด้วย

งานบุญบังไฟ (อำเภอวาปีปทุม)

จัดขึ้นระหว่างเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน ของทุกปี ณ บริเวณสนามหน้าว่าการอำเภอวาปีปทุม ในงานมีการประกวดบังไฟขึ้นสูง

งานมัสการพระธาตุนาดูน (อำเภอนาดูน)

จัดงานในช่วงวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3 (วันมาฆบูชา) ของทุกปี โดยจัดที่บริเวณพุทธมณฑลอีสาน พระธาตุนาดูน รวม 7 วัน 7 คืน มีการร่วมกิจกรรมทางพุทธศาสนาเนื่องในวันมาฆบูชาและชมการแสดงระบำ "จัมปาศรี - นาฎการ"

งานออนซอนกลองยาวชาววาปีของดีพื้นบ้าน (อำเภอวาปีปทุม)

กำหนดจัดงานในวันที่ 12 - 16 เดือนมีนาคมของทุกปี ณ สนามหน้าว่าการอำเภอวาปีปทุม มีการประกวดกลองยาวพื้นบ้าน และกลองยาวประยุกต์, ขบวนแห่คณะกลองยาว, การแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านอีสาน ฯลฯ

งานบุญพาข้าวลิ้ง (อำเภอโกสุมพิสัย)

จัดขึ้นทุกวันที่ 2 เมษายนของทุกปี จัดให้ประชาชนมาทำบุญเลี้ยงข้าว / อาหาร แก่ลิงที่อาศัยอยู่ในเขตวนอุทยานโกสัมพี

งานประเพณีแข่งเรือยาว ลอยกระทงและส่องเรือไฟ

(อำเภอโกสุมพิสัย)

จัดขึ้นที่บึงบอนใกล้กับวนอุทยานโกสัมพี อำเภอโกสุมพิสัย ในวันออกพรรษาของทุกปี โดยกิจกรรมในงาน ได้แก่ การแข่งขันเรือยาวของคุ้มวัดต่างๆ ประเพณีลอยกระทงและส่องเรือไฟ ฯลฯ

สถานที่พัก

โรงแรมวสุ 1096 / 4 ถนนดำเนินราษฎร์ โทร.(043) 723075-9
จำนวน 105 ห้อง ราคา 300 - 700 บาท (ปรับอากาศ)

โรงแรมนิวิพัฒนา 1227 / 68 ถนนสมถวิลราษฎร์
อำเภอเมือง จำนวน 94 ห้อง ราคา 280 - 500 (ปรับอากาศ) โทร.
(043) 711988, 725700-5

สวนวรุณ (ภายในสถาบันราชภัฏมหาสารคาม) จำนวน 20
ห้อง ราคา 500 บาท (ปรับอากาศ) โทร.(043) 722118-9 ต่อ 201,
742618

โรงแรมสุนทร 1157 ถนนวรุณ โทร.(043) 711201
จำนวน 15 ห้อง ราคา 150 - 350 บาท (ปรับอากาศ)

อิมพลีบังกาโล 296 ถนนเทียนนันท โทร.(043) 711101
บังกาโล 40 ห้อง ราคา 120 - 150 บาท (พัดลม)

บังกาโลบัวแดง 648/11 ถนนจุราษฎร์ 15 ห้อง ราคา 120
บาท (พัดลม)

โรงแรมมหาสารคาม 720 ถนนมหาชัยดีริ จำนวน 22
ห้อง ราคา 100 บาท (พัดลม) โทร.(043) 721217

กรีนเ้าส์บังกาโล ถนนมหาสารคาม - วาปีปทุม ราคา
80 - 120 (ปรับอากาศ)

นิศราวรรณริสอร์ท ถนนมหาสารคาม - โกสุมพิสัย จำนวน
33 ห้อง ราคา 350 - 700 บาท (ปรับอากาศ) โทร.(043) 721084

งานออนซอนกลองยาวชาววาปีของดีพื้นบ้าน